

VESTIGIA

Archeologie & Cultuurhistorie

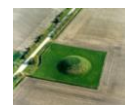
Cultuurhistorische Inventarisatie ten behoeve van de nieuwbouw van een woning met bijgebouw aan de Mijndensedijk 11a te Loenen aan de Vecht, gemeente Stichtse Vecht

Ruimtelijk advies op basis van bureauonderzoek

V1619

Cultuurhistorische Inventarisatie ten behoeve van de nieuwbouw van een woning met bijgebouw aan de Mijndensedijk 11a te Loenen aan de Vecht, gemeente Stichtse Vecht

Ruimtelijk advies op basis van bureauonderzoek

Rapportnummer:	V1619
Projectnummer:	V18-3883
ISSN:	1573 - 9406
Status en versie:	Definitief 2.1
In opdracht van:	dhr. W. van Swinderen
Rapportage:	W.A.M. Hessing, W.J. Weerheijm, F.P.J. van Puijenbroek
Plaats en datum:	Amersfoort, 27 mei 2020

Niets uit dit werk mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, daaronder mede begrepen gehele of gedeeltelijke bewerking van het werk, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Vestigia BV.

Versie	Status	Datum	Toelichting	Autorisatie
1.0	Concept	28 augustus 2018	Eerste concept ter goedkeuring opdrachtgever	W.A.M. Hessing
1.1	Concept	11 februari 2019	Tweede concept ter goedkeuring opdrachtgever	W.A.M. Hessing
2.0	Definitief	4 december 2019	Definitief na uitblijven reactie conceptrapport	O.P.N. Satijn
2.1	Definitief	27 mei 2020	Tweede definitieve versie na reactie opdrachtgever/bevoegd gezag	O.P.N. Satijn

Projectgegevens	
Toponiemen	Mijndensedijk 11a
Plaats	Loenen aan de vecht
Gemeente	Stichtse Vecht
Provincie	Utrecht
Opdrachtgever	Dhr. W. van Swinderen Mijndensedijk 11a 3632 NT Loenen aan de Vecht
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. K. Willemsen (Bureau Verkuylen)
Oppervlakte perceel	6.407 m ²
Huidig grondgebruik	Grasland
Soort onderzoek	Cultuurhistorische inventarisatie op basis van Bureauonderzoek
Uitvoerder en documentatie	Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie Spoorstraat 5 3811MN Amersfoort
Projectleider	Drs. W.A.M. Hessing
Projectmedewerkers	Mr. W.J. Weerheijm MA F.P.J. van Puijenbroek MSc
Gecontroleerd door	Vestigia (W.A.M. Hessing) d.d. 28 augustus 2018

Inhoudsopgave

Samenvatting en advies	4
1 Inleiding.....	6
2 Beleid.....	7
2.1 Cultuurhistorie.....	7
2.2 Archeologie.....	7
3 Cultuurhistorische inventarisatie	8
3.1 Natuurlijk landschap (LS04)	8
3.2 Historisch landschap	8
3.3 Cultuurhistorische waarden	11
4 Advies.....	16
Geraadpleegde literatuur	17
Digitale bronnen.....	17
Kaarten en bijlagen	18

Samenvatting en advies

In opdracht van de heer W. van Swinderen heeft Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie een cultuurhistorische inventarisatie uitgevoerd met betrekking tot een plangebied aan de Mijndensedijk 11a te Loenen aan de Vecht, gemeente Stichtse Vecht (*kaart 1, afbeelding 1*). Het plangebied staat kadastraal bekend als perceel LNN00 E 0804 en heeft een oppervlakte van circa 6.407 m². De voorgenomen ingrepen hebben betrekking op de nieuwbouw van een woning (170 m²) met een bijgebouw (80 m²) aan de zuidoostzijde van het perceel (*afbeelding 2*).

Volgens bestemmingsplan Landelijk gebied Noord gelden binnen het plangebied twee verschillende dubbelbestemmingen met betrekking tot cultuurhistorie: 'Waarde - Cultuurhistorie 1' met betrekking tot de Nieuwe Hollandse Waterlinie (artikel 25), en 'Waarde - Cultuurhistorie 4' met betrekking tot buitenplaatsen langs de Vecht (artikel 28). Artikel 25 van het bestemmingsplan voorziet in het behoud en de versterking van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Op grond van dit artikel mag uitsluitend worden gebouwd indien de betrokken waarden door de bouwactiviteiten niet worden geschaad, of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voorwaarden te verbinden gericht op het behoud van de ter plaatse aangeduide waarde. Het zelfde geldt voor artikel 28 met betrekking tot de buitenplaatsen langs de Vecht.

Advies

Op basis van de cultuurhistorische inventarisatie is duidelijk dat geen waardevolle cultuurhistorische resten van het voormalige kasteel Mijnden (meer) binnen het plangebied aanwezig zijn of verwacht worden. Ook objecten of structuren gerelateerd aan de Nieuwe (of Oude) Hollandse Waterlinie zijn in het gebied niet aanwezig. Tenslotte zijn ook geen aanwijzingen gevonden voor een specifieke archeologische verwachting uit andere perioden. Resteert de constatering dat het gebied wel behoort tot de zogenaamde inundatiezone van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en tot de zuidelijke landgoederenzone langs de Vecht. Vanuit planologisch perspectief geldt hier dat eventuele nieuwbouw moet passen in het historisch landschap, gekenmerkt door openheid en verspreide bebouwing in een groene setting. De geplande nieuwbouw is kleinschalig, passend in het bestaande landschap, en vervangt voor een belangrijk deel de huidige al bestaande bebouwing. Vestigia ziet daarom uit cultuurhistorisch perspectief geen redenen die de geplande nieuwbouw in de weg staan.

6

allard architecture by GROENPARTNERS

HUDIGE SITUATIE

Afbeelding 1 Luchtfoto plangebied met de huidige situatie. Bron: Allard architecture/Groenpartners.

1 Inleiding

In opdracht van de heer W. van Swinderen heeft Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie een cultuurhistorische inventarisatie uitgevoerd met betrekking tot een plangebied aan de Mijndensedijk 11a te Loenen aan de Vecht, gemeente Stichtse Vecht (*kaart 1, afbeelding 1*). Het plangebied staat kadastraal bekend als perceel LNN00 E 0804 en heeft een oppervlakte van circa 6.407 m². De voorgenomen ingrepen hebben betrekking op de nieuwbouw van een woning (170 m²) met een bijgebouw (75 m²) aan de zuidoostzijde van het perceel (*afbeelding 2*).

Afbeelding 2 Inrichtingsschets nieuwe situatie mei 2020. Bron: Bureau Verkuylen.

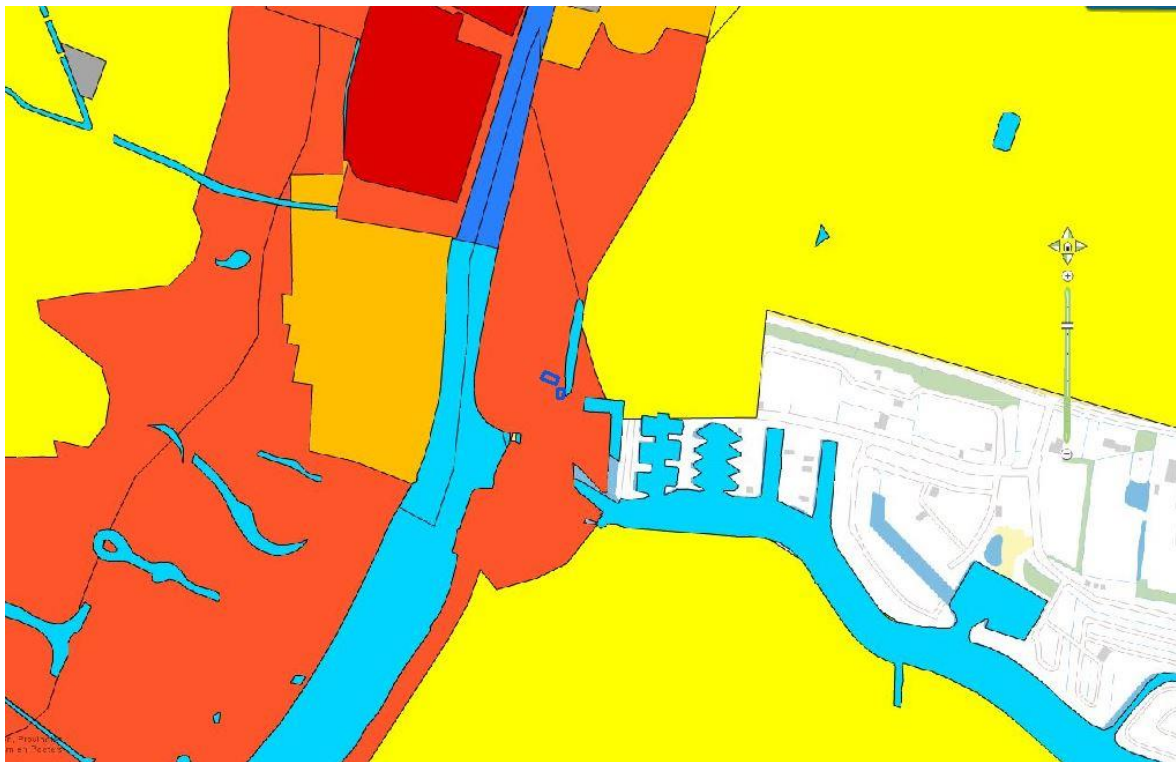
2 Beleid

2.1 Cultuurhistorie

Volgens bestemmingsplan Landelijk gebied Noord gelden binnen het plangebied twee verschillende dubbelbestemmingen met betrekking tot cultuurhistorie: 'Waarde - Cultuurhistorie 1' met betrekking tot de Nieuwe Hollandse Waterlinie (artikel 25), en 'Waarde - Cultuurhistorie 4' met betrekking tot buitenplaatsen langs de Vecht (artikel 28). Artikel 25 van het bestemmingsplan voorziet in het behoud en de versterking van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Op grond van dit artikel mag uitsluitend worden gebouwd indien de betrokken waarden door de bouwactiviteiten niet worden geschaad, of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voorwaarden te verbinden gericht op het behoud van de ter plaatse aangeduide waarde. Het zelfde geldt voor artikel 28 met betrekking tot de buitenplaatsen langs de Vecht.

2.2 Archeologie

De gemeente Stichtse Vecht beschikt over een gemeentelijke archeologische beleidskaart (2010).¹ Op deze kaart ligt het plangebied in een zone met een hoge archeologische verwachting (*afbeelding 3*). De hoge archeologische verwachting is gebaseerd op de oever van de Vecht. Hiervoor geldt dat archeologisch vooronderzoek verplicht is bij bodemingrepen met een oppervlakte van meer dan 500 m² en dieper dan 30 cm beneden maaiveld. Dit is verwerkt in het bestemmingsplan Landelijk gebied Noord (Artikel 23) door middel van een dubbelbestemming 'Waarde - archeologie 4'. Deze vrijstellingsgrens zal met het huidige plan niet worden overschreden.

Afbeelding 3 Uitsnede gemeentelijke archeologische beleidskaart. Het plangebied is globaal in blauw aangegeven en ligt in een zone met een hoge archeologische verwachting (oranje). Bron: ODRU viewer.

¹ De Boer et al. 2010.

3 Cultuurhistorische inventarisatie

3.1 Natuurlijk landschap (LS04)

Het plangebied ligt langs de oevers van de Vecht in het westelijk veengebied. De pleistocene afzettingen kunnen hier worden aangetroffen op een diepte van maximaal 6 meter beneden maaiveld.

Aan het begin van het Holocene (vanaf 10.000 jaar geleden tot heden), werd het klimaat in Nederland steeds vochtiger en warmer. Dit resulteerde in een hoge grondwaterstand waardoor uitgebreide veengebieden konden ontstaan. De veenpakketten die hierbij ontstonden behoren tot de Formatie van Nieuwkoop.

Rond 1025 voor Christus ontstond het Vecht-Angstel systeem. Deze rivier voerde Rijnwater via de Oer-IJ af naar de zee. Doordat het plangebied bestond uit erosiebestendig veen sneed het rivierensysteem vooral diep in. Na het vertrek van de Romeinen veranderde de loop van de Vecht; De rivier veranderde in een afwateringsrivier van kwelwater naar het Flevomeer. Na de Allerheiligenvloed van 1170 werd het Flevomeer de Zuiderzee waardoor de Vecht in contact stond met de zee. Na die periode waren er enige getijdestromingen in de Vecht. Als reactie hierop werd de rivier ingedijkt. Hierna was er geen natuurlijke sedimentatie binnen het plangebied.

Op de geomorfologische kaart ligt het plangebied op de stroomrug van de Vecht. Binnen het plangebied worden dus oever- op beddingafzettingen verwacht die zijn ingesneden in het veen. Beddingafzettingen bestaan uit grof zand dat onderaan de stroomgeul is afgezet. Daar was de stroomsnelheid het hoogst en werd het meest grove materiaal afgezet. Aan de zijanten van de geul ontstonden oeverwallen; hier overstroomde de rivier bij hoog water waarbij het water aan stroomsnelheid verloor en relatief grof materiaal afzette. De oeverwallen lagen hoger in het landschap waardoor ze minder regelmatig overstroonden. De archeologische verwachting voor het plangebied is daarom hoog. Op de bodemkaart is het plangebied gekarteerd als drechtvaaggrond; wat betekent dat er een klei op veen overgang wordt verwacht waarbij de kleiafzettingen tussen de 40 en de 80 centimeter dik zijn.

3.2 Historisch landschap

Het plangebied ligt op het kruispunt van de Vecht en de Drecht. De strategische ligging op deze kruising zorgde er voor dat hier een kasteel werd gebouwd, het Huis te Mijnden. De bouw werd eerst toegeschreven aan Egidius, zoon van Gijsbrecht van Amstel. Egidius zou het kasteel in 1227 hebben gebouwd en vervolgens als heer van Mijnden over de omgeving hebben geheerst. Renaud beargumenteerde dat niet Egidius voor de bouw verantwoordelijk was, maar Amelis II van Mijnden, tussen 1317 en 1348.² In 1440 werd het al weer verwoest, blijktens een brief van Amelis IV van Mijnden, inmiddels ook heer van het nabijgelegen Kronenburg. Herbert van Mijnden liet het kasteel tenslotte in 1525 afbreken; in 1860 werden de laatste resten opgeruimd.

Tekeningen van Ludolf Smids in zijn 'Schatkamer der Nederlandsche Oudheden' uit 1711 (*afbeelding 4*) en van A. Schoenmaker uit 1731 (*afbeelding 5*) geven een beeld van de staat van de ruïne op dat moment.

² Brand 1997/Renaud 1996.

Afbeelding 4 Tekening van de ruïne door L. Smids, gepubliceerd in 1711. Bron: Kastelen.nl.

Afbeelding 5 Tekening van de ruïne door A. Schoenmakers uit 1731. Bron: Kastelen.nl.

Afbeelding 6 Uitsnede 'Nieuwe kaart van Loenen' door C.C. van Bloemswaerd uit 1740. Het plangebied is globaal in blauw aangegeven, met rechts daarvan de contouren van 'Ruïne van 't Huis Mynden'. Bron: UB VU.

Afbeelding 7 Uitsnede Kadasterkaart 1811-1832. Bron: Rijksdienst Cultureel Erfgoed.

De oudste meeste gedetailleerde kaart van het plangebied is de 'Nieuwe Kaert van Loenen' van C.C. van Bloemswaerd uit 1726 (afbeelding 6). Op deze kaart zijn de omtrekken van de 'Ruïne van 't Huis Mynden' zoals die toen nog zichtbaar was duidelijk zichtbaar afgebeeld.

Op de kadastrale minuut 1811-1832 is het plangebied zelf onbebouwd. De benaming 'Huis te Mijnden' wordt wel gebruikt, maar dan voor een huis met bijgebouwen direct naast de sluis (afbeelding 7).³ Deze zijn dan, samen met de naastgelegen weilanden waar het huidige plangebied zich bevindt, in eigendom

³ <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>.

van de erven van Gilles Alewijn, rentenier uit Amsterdam (mogelijk 1744–1789, of zijn zoon Gilles 1774–sterfdatum onbekend).⁴ Vanaf 16 september 1815 werden de leden van de familie Alewijn tot de adelstand verheven.

Het huis dat op de Kadasterkaart aangeduid wordt als het ‘Huis te Mijnden’ is het huidige Rijksmonument 26.064, dat dateert uit de 17^e eeuw, en gelegen is ten zuiden van het plangebied. Het is eveneens afgebeeld op de kaart uit 1740 (*afbeelding 6*). Op basis daarvan is duidelijk dat het oorspronkelijke kasteel verder naar het oosten heeft gelegen. Op de opeenvolgende topografische kaarten van 1850, 1900, tot aan 1950 blijft het plangebied onbebouwd agrarisch gebied. Op de topografische kaart van 1950 is het perceel aangegeven als boomgaard, en op de kaart van 1960 verschijnt het enige huis dat tot op heden binnen het perceel aanwezig is. Vanaf de topografische kaart van 1969 is het plangebied weer als agrarisch aangegeven, zonder boomgaard.

3.3 Cultuurhistorische waarden

Nieuwe Hollandse Waterlinie

Het plangebied is gelegen binnen de zone van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW), aan de oever van de Vecht. De Nieuwe Hollandse Waterlinie is tussen 1815 en 1940 aangelegd als opvolger van de Oude Hollandse waterlinie (OHW). De linie loopt van Muiden tot aan de Biesbosch over een lengte van ca. 85 kilometer, en een breedte van 3 tot 5 kilometer. Ze bestaat uit 45 forten, 6 vestingen, 2 kastelen, 85 mitrailleurkazematten, ruim 700 betonnen schuilplaatsen en kazematten en ruim 100 militaire sluizen en waterwerken. De Nieuwe Hollandse Waterlinie is het grootste rijksmonument van Nederland. Volgens het bestemmingsplan is het cultuurhistorisch belang van de linie voor een groot deel gelegen in de relatie tussen de onderdelen en in de samenhang met de schoots- en inundatievelden. Basis van deze verdedigingslinie is het onder water zetten van de inundatiekommen en zwakke punten in de inundatie, de zogenaamde accessen, aanvullend te verdedigen met forten en kleinere werken.

De Nieuwe Hollandse waterlinie staat aangegeven op zowel de provinciale⁵ als gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart,⁶ de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed⁷ als – uiteraard – de website van het programma Nieuwe Hollandse waterlinie.⁸ Het plangebied ligt buiten de ‘verboden kring’ van zowel het ten westen van het plangebied gelegen Fort Nieuwersluis (op ca. 1,3 km afstand), als van het ten oosten van het plangebied gelegen Fort Spion (ca. 1,4 km afstand). Binnen het plangebied zijn verder geen objecten of structuren die verband houden met de linie. De oostzijde van de Vecht, en dus ook het plangebied, staat wel aangewezen als inundatiegebied.

Buitenplaatsen

Volgens het bestemmingsplan geldt ook een dubbelbestemming in verband met de zone van buitenplaatsen langs de Vecht. In de eerste helft van de 17^e eeuw werden de eerste buitenplaatsen aan de Vecht gebouwd als zomerwoning van Amsterdamse kooplieden. In het rampjaar 1672 werden buitens door de Fransen vernietigd. Vervolgens konden tal van verwoeste boerderijen en kastelen in de Vechtstreek goedkoop worden overgenomen en omgebouwd. Zo ontstond tussen 1675 en 1750 een tweede golf van bouw van buitenhuizen. In de eerste helft van de 18^e eeuw waren er zoveel dat er geen plaats meer was voor nieuwe. Eind 18^e/begin 19^e eeuw verdween er een aantal buitenplaatsen door politieke en economische ontwikkelingen. Formele tuinen werden vaak omgewerkt tot landschappelijke parken. Toch zijn in veel parken de oorspronkelijke hoofdstructuren van de uitgestrekte formele siertuinen nog herkenbaar. Deze (resten van) formele en vroeg-landschappelijke tuinaanleg en de nog aanwezige

⁴ www.genealogieonline.nl.

⁵ <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart?bookmark=beefb2b38f7643d3a659e8bbfeff6f41>.

⁶ <https://kaarten.stichtsevecht.nl/index.php?@CHW>.

⁷ www.ikme.nl.

⁸ <https://nieuehollandsewaterlinie.nl/>.

landschapsstructuren van verdwenen buitenplaatsen zijn volgens het bestemmingsplan van hoge cultuurhistorische waarde. Het noordelijk deel en het zuidelijk deel van de Vecht laten een ander beeld zien qua buitenplaatsen. Het zuidelijk deel is bijna geheel gevuld met buitenplaatsen, waardoor een groene parkwereld ontstaat. Het noordelijk deel (ten noorden van Loenen) is vooral gevuld met boerderijen die ruimte open laten voor zicht op het achterliggende veenland, met een weidse en boerse landelijke uitstraling. Dit deel wordt ook wel als ‘boerenvecht’ aangeduid. Kenmerkend voor de buitenplaatsen zijn de zichtlijnen, zichtvelden van het hoofdhuis, laanstructuren, vijverpartijen, oude waterstructuren. Deze structuren lopen vaak nog door buiten de huidige begrenzings van de buitenplaats. De gebouwen op de landgoederen en buitenplaatsen vormen vaak een bij elkaar horend “ensemble” met een hoofdhuis en diverse bijgebouwen, zoals bijvoorbeeld een koetshuis, orangerie of theekoepel. De gemeente baseert zich bij het beleid voor beheer, instandhouding en ontwikkeling van buitenplaatsen mede op de uitgangspunten en doelstellingen uit de provinciale leidraad buitenplaatsen en de inventarisatie volgens de cultuurhistorische waardenkaart.⁹

Het plangebied ligt in de zuidelijke landgoederenzone, ten zuiden van de buitenplaats Vrederijk, dat aan de noordzijde van de Bloklaan ligt op ca. 100 m afstand van het perceel, en 150 m afstand van de geplande bebouwing. Vanuit planologisch perspectief geldt dat eventuele nieuwbouw moet passen in het historisch landschap, gekenmerkt door openheid en verspreide bebouwing in een groene setting. De geplande nieuwbouw is kleinschalig, passend in het bestaande landschap, en vervangt voor een belangrijk deel de huidige al bestaande bebouwing (*afbeelding 1 en 2*).

Archeologische waarden

Voor de archeologische gegevens omtrent de directe omgeving van het onderhavige plangebied is het Archeologisch Informatiesysteem (Archis) geraadpleegd, dat alle geregistreerde archeologische monumenten, onderzoeken en vondstlocaties bevat. Archeologische monumenten zijn terreinen met een (hoge/zeer hoge) archeologische waarde, die ofwel fysiek (wettelijk en juridisch) beschermd worden, ofwel een planologische bescherming hebben waarbij in het bestemmingsplan voorschriften voor het gebruik zijn opgenomen. Vondstlocaties zijn locaties waar archeologische vondsten zijn gedaan. Deze zijn al dan niet gekoppeld aan een archeologisch onderzoek.

Afbeelding 8 Uitsnede registraties in Archis. Bron: Archis3.

⁹ Gemeente Stichtse Vecht 2015.

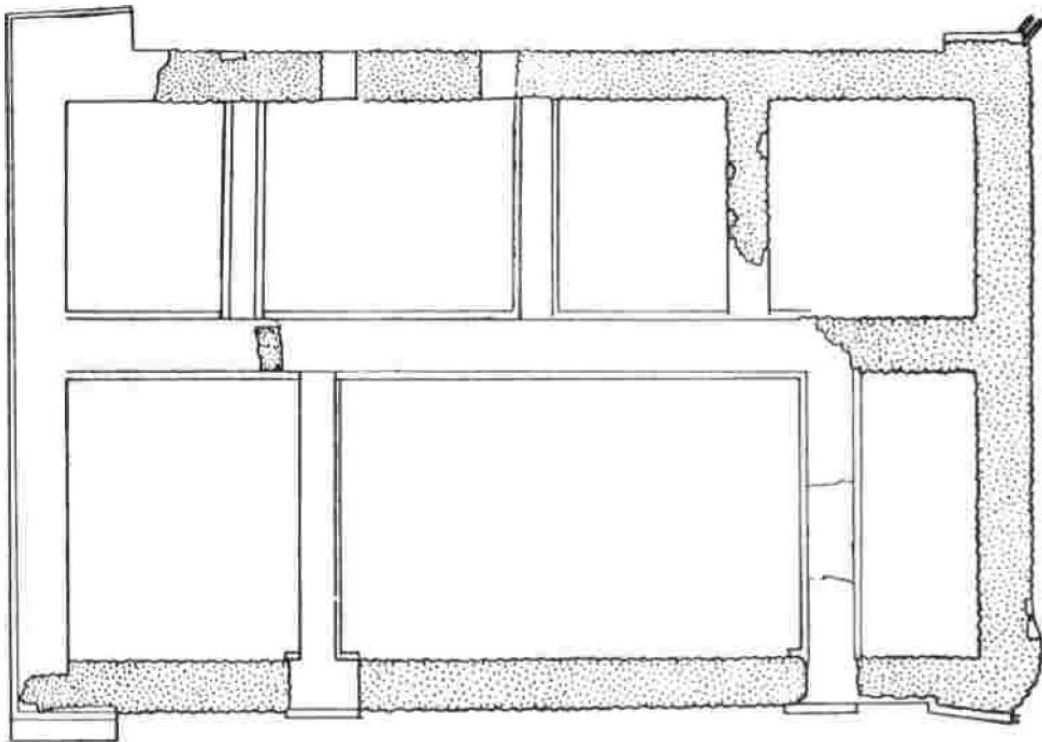
Ca. 250 m ten noorden van de geplande bebouwing, aan de westoever van de Vecht, ligt het archeologisch monument met AMK-nr. 871 (tevens Rijksmonument)(*afbeelding 8*). Het betreft een terrein met de resten van het kasteel Cronenburg. De eerste vermelding van dit kasteel dateert uit 1296. Gedurende de Middeleeuwen ontstond door strijd diverse schade. Het kasteel werd hersteld, maar werd later nog ernstiger beschadigd door de Fransen in 1672. De restanten zijn toen omgebouwd tot landhuis. Dit landhuis werd in 1837 gesloopt. Het hoofdgebouw van het kasteel had een vierkante plattegrond. Rond een binnenplein stonden muren met diverse bouwdelen en torens. Er was sprake van een apart omgracht, langgerekt voorterrein. Het landhuis bestond deels uit de oudere bebouwing. Op dit moment herinnert ter plaatse niets aan het kasteel. Iets verder noordelijk, op ca. 400 m ten noorden van het plangebied ligt het archeologisch monument met AMK-nr. 11.930, de historische kern van Loenen.

Ca. 100 m ten zuidoosten van het plangebied, ter plaatse van de jachthaven, is de vondstmelding met zaak ID 3110175100 geregistreerd. De melding dateert uit 1964, en betreft de opgraving van het kasteel Cronenburg onder leiding van J.G.N. Renaud (ROB). Het hoofdgebouw had, volgens zijn verslaglegging, een rechthoekig grondplan van 25,5 x 16,5 m, in de zuidoosthoek waren er aanwijzingen voor een wat uitspringende hoektoren. De buitenmuren waren ca. 1,2 m breed, de binnenmuren veelal 0,6 tot 0,8 m. De uitzondering daarop was de binnenmuur die het complex in de lengte doorsneed. Er is sprake van binnenmuren, een scheidingsmuur in de lengterichting en verschillende dwarsmuren. In totaal zijn 7 ruimten aanwezig. In een van deze trof Renaud overblijfselen van de broodoven aan. Het grondplan duidt op een compacte versterking van het type zaaltoren. De gebruikte bakstenen in de fundering waren van verschillend formaat: de onderste lagen bestonden uit moppen van 32 x 14 x 8 cm, verder waren er ook stenen van 29 x 14 x 6 cm en andere van 27,5 x 13 x 6 cm. Dit duidt erop dat bij de bouw van de zaaltoren ouder bouw materiaal is hergebruikt, mogelijk van een voorganger.

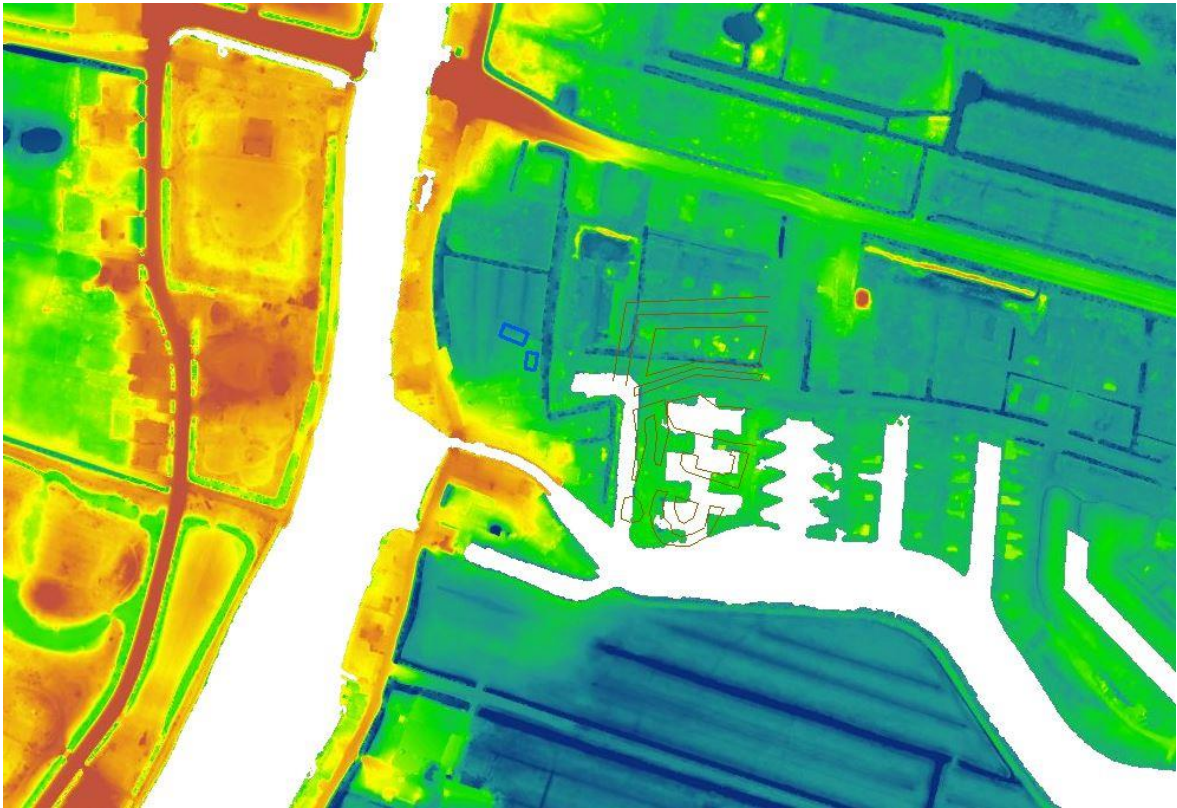
Buiten het gebouw lagen overblijfselen van brug, bruggenhoofd en een gracht met beschoeiing. Uit de documentatie kan worden opgemaakt dat de vulling van de ronde gracht waarschijnlijk ter ophoging van het binnenterrein met het hoofdgebouw is gebruikt.

Aan de andere kant van het bruggenhoofd lagen funderingsresten van een kleine, langgerekte voorburcht. De afmetingen daarvan worden niet genoemd. Volgens Renaud moet de bouw tussen 1317 en 1348 hebben plaatsgehad. De ontmanteling zou in 1525 zijn begonnen; rond 1860 zouden de "laatste puinhopen" zijn opgeruimd.

De opgraving in 1964 ging vooraf aan de uitbreiding van de jachthaven aan de noordkant van de Drecht. Op *afbeelding 10* is te zien dat de omgrachte hoofd- en voorburchtterreinen, zoals deze op de historische kaart (*afbeelding 6*) nog herkenbaar zijn, geheel door de aanleg van de insteekhavens zullen zijn vergraven. Ten noorden van de rechthoekige voorburcht, tekent zich nog een derde, opgehoogd en omgegreppeld rechthoekig perceel af. Mogelijk is dit een ommuurde tuin of boomgaard geweest, maar een andere functie is ook denkbaar. Deze ligt nu in het perceel aan de oostzijde grenzend aan het plangebied. In ieder geval volgt uit deze reconstructie dat het kasteelterrein van Mijnden zich niet binnen het plangebied heeft uitgestrekt.

Afbeelding 9 Opgravingsplattegrond uit 1963-1994. Bron: Brand 1997, afbeelding 4.

Afbeelding 10 Projectie kasteelterrein op basis van de 'Nieuwe kaart van Loenen' door C.C. van Bloemswaerd uit 1740 op het AHN. Het plangebied is globaal in blauw aangegeven. Bron: UB VU/AHN.

Aan de Bloklaan 1, direct ten noorden van het plangebied, is er bureau- en booronderzoek uitgevoerd.¹⁰ Hieruit blijkt dat in overeenstemming met wat verwacht werd op basis van het bureauonderzoek is vermoedelijk langs de Bloklaan tijdens het veldonderzoek een archeologische vindplaats uit de Nieuwe tijd aangetroffen. De mogelijkheid bestaat dat van de vindplaats alleen het fundament bewaard is gebleven. In het overige deel van het plangebied zijn oeverafzettingen aangetroffen, maar niet de verwachte beddingafzettingen. In de oeverafzettingen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Waarschijnlijk zijn deze oeverafzettingen afgezet in het komgebied en zodoende te drassig om te wonen. Daarom moet de archeologische verwachting naar aanleiding van het veldonderzoek voor de periode IJzertijd t/m Middeleeuwen naar beneden worden bijgesteld: voor het gebied geldt na het veldwerk een lage archeologische verwachting voor vindplaatsen (archeologische resten) uit de periode IJzertijd t/m Middeleeuwen. Op basis van de fysische-geografische situatie gelden deze resultaten ook voor het huidige plangebied; er geldt binnen het huidige plangebied een lage archeologische verwachting vanwege de ligging in een komgebied.

Overige cultuurhistorische waarden

Voor bekende cultuurhistorische waarden zijn verder nog de volgende bronnen geraadpleegd:

- het Rijksmonumentenregister;¹¹
- de gemeentelijke monumentenlijst;¹²
- de kadastrale minuut 1811-1832;¹³
- de MIP-objecten;¹⁴
- de BAG-viewer.¹⁵
- De Cultuurhistorische Waardenkaart gemeente Stichtse Vecht¹⁶
- De Cultuurhistorische Waardenkaart provincie Utrecht¹⁷

Binnen het plangebied zijn geen boven- of ondergrondse bouwhistorische waarden bekend. De huidige bebouwing binnen het perceel dateert volgens de BAG viewer uit 1960. De enige aanduiding binnen het plangebied is de aanduiding 'inundatiegebied' van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, bijvoorbeeld op de gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart.

Rondom het plangebied bevinden zich diverse Rijksmonumentale gebouwen, of gebouwen opgenomen in de MIP database. Het huis aan de Mijndensedijk 13/15, aan de zuidwestzijde net buiten het plangebied is beschermd als Rijksmonument (monumentnr. 26.064, MIP 3010342), datering 1721. Boven de deur van het huis staat geschreven: 'Voormalige ridderhofstad Mijnden'. De Mijndensedijk 17 (MIP 3010346/ voorstel gemeentelijk monument), een boerderij/zomerhuis, ligt direct aan de Drecht. Dit huis dateert uit 1880-1890. Aan de achterzijde staat een hooiberg type kapberg op de gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart als object aangegeven. De houten ophaalbrug over de Drecht (MIP 3010344) dateert uit 1880-1890. Direct aan de zuidzijde van de Drecht ligt de langhuisboerderij Mijndensedijk 23 (MIP 3010349), met datering volgens de gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart 1900-1939. Ook hier bevindt zich volgens de gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart aan de achterzijde een hooiberg type kapberg. Aan de westzijde van het plangebied langs de Vecht staat Mijndensedijk 14/16 (MIP 3010345/ voorstel gemeentelijk monument), een arbeiderswoning uit de periode 1870-1890. Ten noordwesten van het plangebied staat een woonhuis aan de Mijndensedijk 12 (MIP 3010341/voorstel gemeentelijk monument), met als datering 1880-1910. Direct ten noorden van het plangebied een rijtje

¹⁰ Feiken 2012.

¹¹ <https://cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/kennis/voorbeelden/rijksmonumentenregister>.

¹² www.stichtsevecht.nl; https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_gemeentelijke_monumenten_in_Stichtsevecht.

¹³ <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>.

¹⁴ <https://cultureelerfgoed.nl>.

¹⁵ <https://bagviewer.kadaster.nl>.

¹⁶ <https://kaarten.stichtsevecht.nl/index.php?@CHW>.

¹⁷ <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart?bookmark=beefb2b38f7643d3a659e8bbfeff6f41>.

arbeiderswoningen aan de Mijndensedijk 1 (MIP 3010339), met datering 1700-1800. De Mijndensedijk 2 (Rijksmonument 520340, MIP 3010340) is een landhuis, datering 1900-1939. Aan de overzijde van de straat ligt het woonhuis Mijndensedijk 3 (Rijksmonument 26062), met daarnaast in het zelfde rijtje de woonhuizen Mijndensedijk 5/7/9/11 (Rijksmonument 26063). De monumentenomschrijving geeft geen datering, de gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart geeft als datering 1700.

4 Advies

Op basis van de cultuurhistorische inventarisatie is duidelijk dat geen waardevolle cultuurhistorische resten van het voormalige kasteel Mijnden (meer) binnen het plangebied aanwezig zijn of verwacht worden. Ook objecten of structuren gerelateerd aan de Nieuwe (of Oude) Hollandse Waterlinie zijn in het gebied niet aanwezig. Tenslotte zijn ook geen aanwijzingen gevonden voor een specifieke archeologische verwachting uit andere perioden. Resteert de constatering dat het gebied wel behoort tot de zogenaamde inundatiezone van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en tot de zuidelijke landgoederenzone langs de Vecht. Vanuit planologisch perspectief geldt hier dat eventuele nieuwbouw moet passen in het historisch landschap, gekenmerkt door openheid en verspreide bebouwing in een groene setting. De geplande nieuwbouw is kleinschalig, passend in het bestaande landschap, en vervangt voor een belangrijk deel de huidige al bestaande bebouwing. Vestigia ziet daarom uit cultuurhistorisch perspectief geen redenen die de geplande nieuwbouw in de weg staan.

Geraadpleegde literatuur

- BAKKER, H. DE/J. SCHELLING, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus*, Wageningen (Staring Centrum).
- BERENDSEN, H.J.A., 1997: *Landschappelijk Nederland*, Assen.
- BERENDSEN, H.J.A., 1999: *Handleiding voor fysisch geografisch veldwerk in het laagland*, Universiteit Utrecht (Vakgroep fysische geografie).
- BERENDSEN, H.J.A. / E. STOUTHAMER, 2001: *Palaeogeographic development of the Rhine-Meuse delta, the Netherlands*, Assen.
- BOER, A. DE/A. BOTMAN/N. DE JONGE/J. DIJKSTRA/S. VAN DER A, 2010: Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart gemeenten Maarssen, Loenen, Abcoude en Breukelen. Rapportnr. H032, ADC Heritage, Amersfoort.
- BRAND, F., 1997: Mijnden. De ambachtsheerlijkheid en haar bevolking, in; *Tussen Vecht en Eem*, 15e jaargang, nr. 2, mei 1997, p.70-80.
- COHEN, K.M./E. STOUTHAMER/H.J. PIERIK/A.H. GEURTS, 2012: *Rhine-Meuse Delta Studies' Digital Basemap for Delta Evolution and Palaeogeography*, Utrecht (Dept. Physical Geography. Utrecht University).
- DÜTTING, M.K., 2017: *Archeologische (verwachtings-)waardenkaart en beleidskaart gemeente Stichtse vecht. Actualisatie archeologiebeleid*, Utrecht (ODRU erfgoed rapport 42).
- FEIKEN, H. 2012: Plangebied Bloklaan 1a, Loenen, gemeente Stichtse Vecht; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek, karterende vorm. RAAP-notitie 4132 (herziene eindversie), 15 mei 2012, RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- GEMEENTE STICHTSE VECHT, 2015: *Bestemmingsplan Landelijk gebied Noord*.
- NEDERLANDS NORMALISATIE INSTITUUT, 1989: *Geotechniek: Classificatie van onverharde grondmonsters*, Delft (NEN 5104).
- RENAUD, J.G.N., 1966: *Variaties op het thema kasteel. Openbare les*, Assen.
- WEERTS, H.J.T./P. CLEVERINGA/J.H.J. EBBING/F.D. DE LANG/W.E. WESTERHOFF, 2003: *De lithostratigrafische indeling van Nederland - Formaties uit het Tertiair en Kwartair*, Utrecht (TNO-NITG).
- WESTERHOFF, W.E./T.E. WONG/E.F.J. DE MULDER, 2003: Opbouw van de ondergrond - Opbouw van het Neogeen en Kwartair, in: E.F.J. de Mulder/M.C. Geluk/I.L. Ritsema/W.E. Westerhoff/T.E. Wong (red.), *De ondergrond van Nederland*, Houten.

Digitale bronnen

- ACTUEEL HOOGTEBESTAND NEDERLAND: <http://www.ahn.nl/index.html>
- ARCHEOLOGISCHE INFORMATIESYSTEEM (ARCHIS): <https://archis.cultureelerfgoed.nl/#/login>
- BEELDBANK RIJKSDIENST VOOR HET CULTUREEL ERFGOED (RCE): <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>
- BODEMLOKET: <http://www.bodemloket.nl/>
- RUIMTELIJKE PLANNEN: <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/>
- STICHTING INFRASTRUCTUUR KWALITEITSBORGING BODEMBEHEER: <http://www.sikb.nl>
- VERSTORINGSBRONNENKAART: <https://rce.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=Verstoringsbronnenkaart>

Kaarten en bijlagen

- Kaart 1: Ligging plangebied
Kaart 2: Cultuurhistorische waardenkaart
- Bijlage 1: Overzicht van geologische en archeologische perioden

This text was set using the following freely available font software:

Allerta Copyright (c) 2010, Matt McInerney (<http://pixelspread.com>),
with Reserved Font Name Allerta.

Inconsolata_dz Copyright (c) 2006, Raph Levien (<http://www.levien.com>),
with Reserved Font Name <Inconsolata>.
Copyright (c) 2009, David Zhou (<http://blog.nodnod.net/>)
with Reserved Font Name <Inconsolata_dz>.

Molengo_Vestigia Copyright (c) 2007, Denis Moyogo Jacquerye,
with Reserved Font Name <Molengo>.
Copyright (c) 2011, Vestigia BV Archeologie & Cultuurhistorie (www.vestigia.nl),
with Reserved Font Name <Molengo_Vestigia>; available at www.vestigia.nl/fonts.

This Font Software is licensed under the SIL Open Font License, Version 1.1.
The license is available with a FAQ at: <http://scripts.sil.org/OFL>

KAART 1 - LIGGING PLANGEBIED

LEGENDA

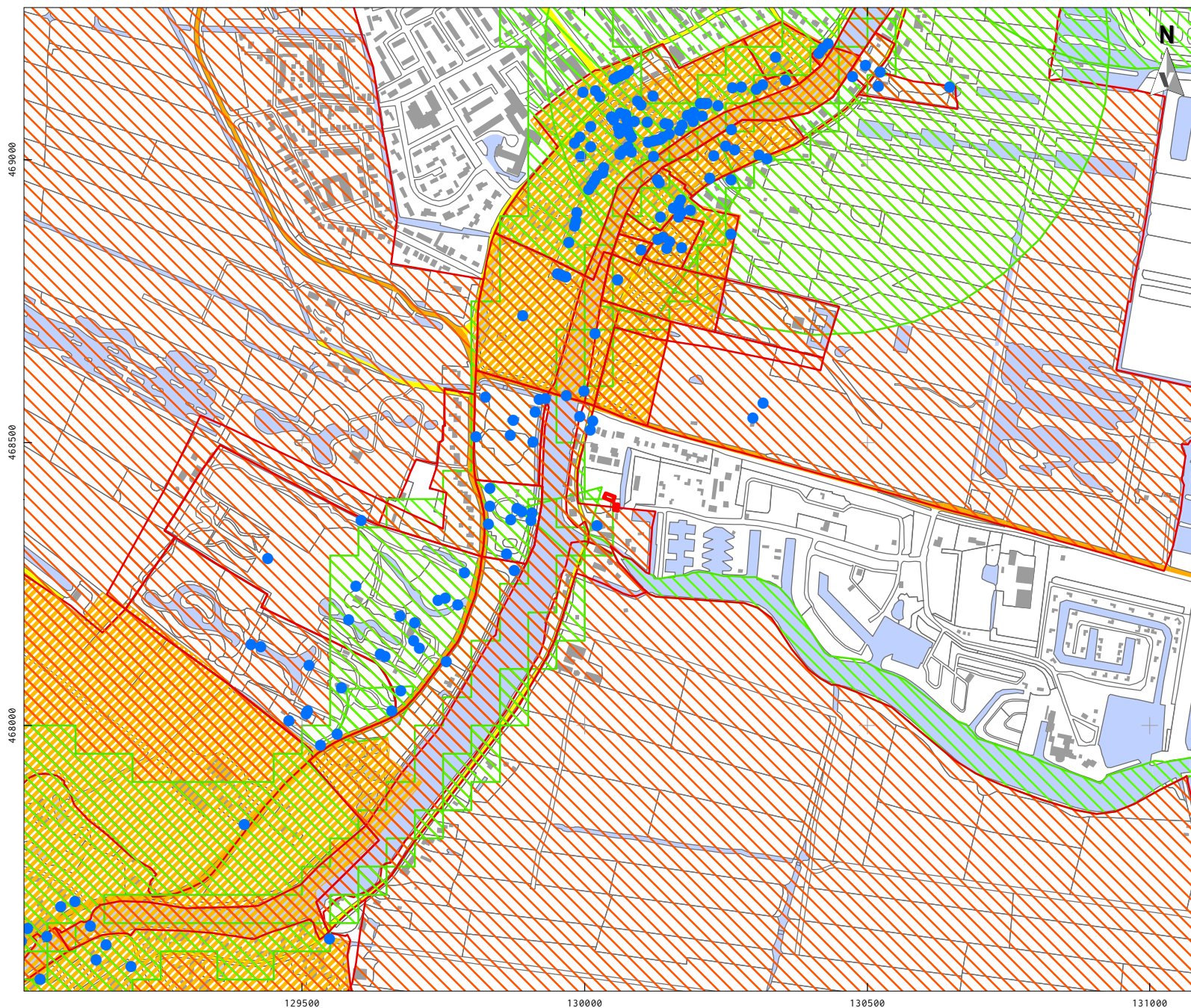
- Plangebied
- Bebouwing
- Water
- Overige topografie
- Snelweg
- Hoofdweg
- Regionale weg
- Lokale weg

Project: V18-3883:
CHI Mijndensedijk 11a Loenen
Rapport: V1619
Datum: augustus 2018
Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster nov 2016

Tekenaar: FvP
Schaal: 1:20.000 / A4

0 200 m

KAART 2 - CULTUURHISTORISCHE WAARDENKAART

LEGENDA

- Plangebied
- Bebouwing
- Water
- Overige topografie
- Snelweg
- Hoofdweg
- Regionale weg
- Lokale weg
- Rijksmonument *Rijksmonument*
- Middelhoge
- Hoge waarde
- zeer hoge waarde
- Beschermd stads- of dorpsgezicht**
- Rijksmonument

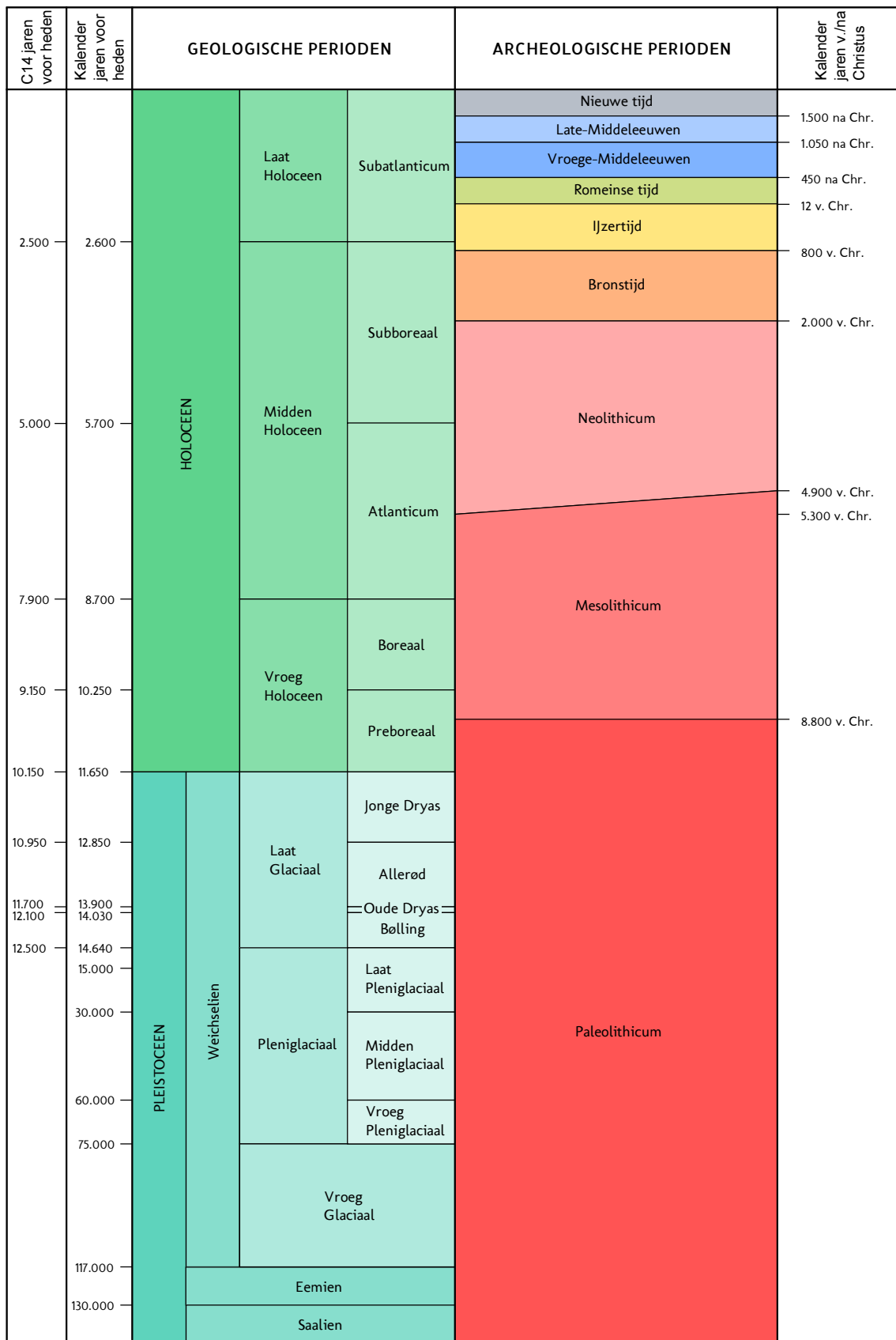
Project: V18-3883:
CHI Mijndensedijk 11a Loenen
Rapport: V1619
Datum: augustus 2018
Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster nov 2016
RCE 17 augustus 2018
Provincie Utrecht augustus 2018

Tekenaar: FvP
Schaal: 1:10.000 / A4

0 200 m

VESTIGIA
Archeologie & Cultuurhistorie

Bijlage 1 Overzicht archeologische en geologische perioden

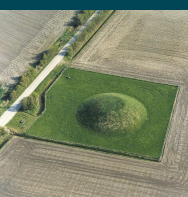
C14 ouderdommen en gekalibreerde ouderdommen van het Holoceen volgens Van Geel et al. (1980/1981). C14 ouderdom van het Laat Glaciaal volgens Hoek (2001/2008) en gekalibreerde ouderdommen van het Laat Glaciaal volgens Rasmussen et al. (2006). Overige pleistocene chronostratigrafie volgens Westerhoff et al. (2003). Archeologische perioden van de prehistorie volgens Louwe Kooijmans et al. (2005) en overige archeologische perioden volgens Archis.

Periode	Van - tot
Vroeg-Paleolithicum	tot 300.000 voor Chr.
Midden-Paleolithicum	300.000-35.000 voor Chr.
Laat-Paleolithicum	35.000-8800 voor Chr.
Vroeg-Mesolithicum	88.00-7100 voor Chr.
Midden-Mesolithicum	7100-6450 voor Chr.
Laat-Mesolithicum	6450-4900 voor Chr.
Vroeg-Neolithicum	5300-4200 voor Chr.
Midden-Neolithicum	4200-2850 voor Chr.
Laat-Neolithicum	2850-2000 voor Chr.
Vroege-Bronstijd	2000-1800 voor Chr.
Midden-Bronstijd	1800-1100 voor Chr.
Late-Bronstijd	1100-800 voor Chr.
Vroege-IJzertijd	800-500 voor Chr.
Midden-IJzertijd	500-250 voor Chr.
Late-IJzertijd	250-12 voor Chr.
Vroeg-Romeinse tijd	12 voor-70 na Chr.
Midden-Romeinse tijd	70-270 na Chr.
Laat-Romeinse tijd	270-450 na Chr.
Vroege-Middeleeuwen	450-1050 na Chr.
Late-Middeleeuwen	1050-1500 na Chr.
Nieuwe Tijd A	1500-1650 na Chr.
Nieuwe Tijd B	1650-1850 na Chr.
Nieuwe Tijd C	1850-1950 na Chr.

Vestigia BV *Archeologie & Cultuurhistorie*
Spoorstraat 5
3811 MN Amersfoort
Nederland

Telefoon 033 277 92 00
E-mail info@vestigia.nl
Website www.vestigia.nl

K.v.K. Gooi- en Eemland 32078894

Erfgoedingenieurs

“Engineering the past, creating the future”

